

Att motverka utanförskap – ett övergripande och uttalat mål från Österåkers kommun

Utanförskap är en av orsakerna till de problem som resulterar i symtom som t ex skadegörelse, mobbing, klotter, kriminalitet och det allt mer utbredda droganvändandet. Många insatser som påbörjades inom Trygg i Österåker, kommer förhoppningsvis ge positiva resultat, som t ex satsningen på föräldrar. Men vi skulle också vilja lyfta upp och verka för att kommunen tydliggör och arbetar mer konkret med den orsak som vi anser vara den mest bidragande till att en del människor mår dåligt och som ibland resulterar i brottsliga handlingar – utanförskap.

För att kunna definiera vad utanförskap är så måste man först klargöra vad som menas med motsatsen, innanförskap.

Innanförskap innebär att man befinner sig i ett socialt sammanhang och att man upplever att man kan påverka sin situation och sina möjligheter. Att man lever efter de i samhället givna ramar, socialt, ekonomiskt, språkligt, funktionellt och då både kroppsligt samt emotionellt. Om man på någon eller några av dessa punkter inte kan identifiera sig och sin livssituation så lever man i ett utanförskap.

Exempel på utanförskap

- Att inte bli sedd
- Inte kunna påverka sin situation
- Dålig ekonomi/fattigdom
- Funktionshinder/dålig hälsa
- Dåligt/torftigt språk/språksvårigheter
- Missbruk
- Att leva ”utanför samhället”
- Integrationsinsatser som inte ”når fram”

Vi lever i en föränderlig värld, där förutsättningarna för ett gott liv, snabbt kan förändras. Den globala ekonomin är blixtsnabb och rörligheten på arbetsmarknaden ökar, både nationellt och internationellt. Sjuktalet skjuter i höjden. Arbetslösheten i Österåker är låg, men risken finns att den blir större under rådande lågkonjunktur. Österåkers kommun har också förbundit sig till att ta emot fler flyktingar. En grupp där utanförskapet många gånger är en realitet. Att ge förutsättningar till ett gott liv för alla våra utsatta grupper kräver insatser. Insatser och åtgärder som initialt kräver kapital. Men som på sikt ger stora ekonomiska och mänskliga vinster. Att kommunens politiker och tjänstemän får insikt och förståelse och aktivt medverkar till att minska utanförskapet, är en förutsättning för att vi alla ska få ett tryggt samhälle, en plattform för det goda livet.

Roslagspartiet

”Känslan av utanförskap, osäkerheten kring vem man är och vem man kan bli, liksom brustna framtidsdrömmar, tillhör ett av vår tids mest underskattade mänskliga lidanden. För många ungdomar är det en fråga om liv och död”.

Nilsson Per, Ungdomsstyrelsens generaldirektör, 1997

En policy för Österåker

För att fokusera på dessa frågor föreslår vi att Österåkers kommun inför en policy som innebär att aktivt motverka utanförskap. Denna policy ska genomsyra alla verksamheter i kommunen och liksom det alkohol- och drogpolitiska programmet, ska alla nämnder ha konkreta mål och åtgärdsplaner med syfte att motverka utanförskap. Dessa mål och åtgärdsplaner ska utvärderas och följas upp årligen.

Hur ska vi gå till väga

För att kunna vidta några som helst åtgärder måste vi först ta reda på hur det ser ut i Österåker. Vilka utsatta grupper har vi i vårt samhälle?

Steg 1 Kartläggning

Socialnämnden får i uppdrag att genomföra en kartläggning av de olika variabler som finns i Österåker under begreppet utanförskap. Kartläggningen skulle kunna läggas upp på samma sätt som när underlag togs fram till det alkohol- och drogpolitiska programmet. Undersökningen ska göras på grupp- och inte individnivå.

Steg 2 Identifiering

Respektive nämnd/förvaltning identifierar de grupper som främst berör deras respektive ansvarsområde.

Steg 3 Åtgärdsplan

Varje nämnd/förvaltning tar fram en åtgärdsplan. Planen ska innehålla aktiviteter, policy vid beslut samt mätbara mål.

Steg 4 Dokumentation

Allt material samlas i ett dokument som redogör för Österåkers kommuns övergripande policy när det gäller begreppet utanförskap.

Steg 5 Uppföljning

En uppföljning ska ske årligen, där varje nämnd/förvaltning redovisar genomförda åtgärder samt graden av måluppfyllelse.

Syfte

Syftet med detta arbete är att beslut och åtgärder genomförs mot bakgrund av en gemensam och förankrad policy. Det kan handla om alltifrån planering av nybyggnation till antimobbningsprogram. Vår förhoppning är att en policy som motverkar utanförskap, blir ett verktyg i strävan till att få ett samhälle i balans. Ett samhälle i balans där utanförskapet minskar och människor blir sedda, är den bästa förutsättningen för ett tryggare samhälle.

Roslagspartiet yrkar

Roslagspartiet

Att Österåkers kommun inför en policy som aktivt motverkar utanförskap.

Att Socialnämnden i Österåkers kommun får i uppdrag att genomföra en kartläggning av de olika variabler som finns i Österåker under begreppet utanförskap.

Att Socialnämnden därefter initierar arbetet med att ta fram ett kommunövergripande åtgärdsprogram för att bemöta och minska grogrund för utanförskap i Österåkers kommun.

Roslagspartiet
Mars 2010

Marie Wengse (-)

Gunilla Ysberg (RP)

Roslagspartiet

Adress: Sågvägen 19, 184 40 Åkersberga Tel: 08-540228 88 Mobil 0704 -21 04 14
Mail: roslagspartiet@telia.com Web: www.roslagspartiet.se